

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO		3. Miejscowość LIPÓWKI
1. Nazwa POMNIK UPAMIĘTNIAJĄCY AKCJĘ AK – ODBICIE WIĘŹNIÓW W 1944 R.		2. Czas powstania 1992 r.	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym 			4. Adres/lokalizacja ul. Leśna 08-440 Lipówki Nr ewid. działki: 581/2 obręb: Lipówki Współrzędne geograficzne: N 51°57'22.2" E 21°34'21.7" 5. Przynależność administracyjna województwo mazowieckie powiat garwoliński gmina Pilawa 6. Formy ochrony

1. Widok od ptn. - zach.

2. Mapa z lokalizacją obiektu.

8. Historia, opis i wartości

1992 r. – budowa pomnika upamiętniającego akcję odbicia z niemieckiej niewoli żołnierzy AK, przeprowadzoną w 1944 r.

Monument znajduje się we wschodniej części miejscowości. Usytuowany jest przy końcu ślepej alei odchodzącej na płd. –zach. od ul. Leśnej i biegnącej w stronę drogi ekspresowej S 17 (ok. 70 na zach. od zabudowań posesji przy ul. Leśnej1). Frontem zwrócony na płn.-zach.

Pomnik w formie granitowego głazu narzutowego posadowionego na niskim, prostopadłościennym cokole, pokrytym okładziną z lastriko. Od frontu przymocowana jest prostokątna, żeliwna tablica wykonana w technice odlewu, z inskrypcją „CHWAŁA BOHATEROM WALK/ O WOLNOŚĆ OJCZYZNY/ W TYM MIEJSCU 23 CZERWCA 1944 R. DRUŻYNA/ POD DOWÓDZTWE M PPOR. STEFANA GÓRY/ PS. WILCZEK Z ODDZIAŁU PARTYZANCKIEGO/ „CHOCHLIK” ARMII KRAJOWEJ OBWODU „GOŁĄB”/ – GARWOLIN KPT. CZESŁAWA BENICKIEGO/ UWOLNIŁA PO STOCZONEJ WALCE Z/ NIEMCAMI ARESZTOWANYCH ŻOŁNIERZY AK/ PRZEWOŻONYCH Z GARWOLINA DO WIĘZIENIA/ NA PAWIAK W WARSZAWIE./ LIPÓWKI 20.03.1992 R.”

Pamiętkowy głaz w Lipówkach stanowi ważny element krajobrazu kulturowego gminy Pilawa oraz źródło wiedzy o lokalnej historii.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania określa się w skali punktowej na 3 – dostateczny.

Powierzchnia kamienia zanieczyszczona z powodu wieloletniej ekspozycji w warunkach zewnętrznych oraz bliskiego sąsiedztwa zieleni. Tablica inskrypcyjna pokryta produktami korozji. Okładzina cokołu spękana, miejscami odspojona. Pomnik wymaga przeprowadzenia prac zabezpieczających.

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

mgr Iwona Bartnik
05.01.2024 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

z up. MAZOWIECKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
KONSERWATORA ZABYTKÓW

Zbigniew Pawlak
Starszy Inspektor ochrony zabytków
ds. zabytków nieruchomych i kontroli

*dotyczy zabytków nie wpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków